

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Comeniusschool

Plaats : Naarden
BRIN nummer : 11NU|C1
Onderzoeksnummer : 284375
Datum onderzoek : 13 oktober 2015
Datum vaststelling : 3 december 2015

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	10
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	12
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	13
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	17

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

Comeniuschool heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- De cognitieve eindresultaten voor Nederlandse taal en rekenen/wiskunde voldoen aan de norm. De school brengt geen andere eindresultaten in beeld.
- Het leerstofaanbod van de school is goed: breed, eigentijds en dekkend voor de kerndoelen.
- De leraren geven een effectieve instructie, stemmen af op verschillen tussen de leerlingen en ondersteunen de leerlingen en dagen ze uit.
- Er is een positief schoolklimaat met duidelijke regels. De school waarborgt de veiligheid van de leraren en de leerlingen.
- Ondanks enkele jaren van wisselingen in de aansturing is de kwaliteit van het onderwijs op de school goed op peil gebleven en zijn vernieuwingen succesvol doorgevoerd.
- De school verantwoordt zich uitgebreid en op vele manieren over haar onderwijs. De school spant zich in om een hoge ouderbetrokkenheid te realiseren en slaagt daar goed in.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de tien onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied en een toelichting daarop. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij deze standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten			•		

De cognitieve eindresultaten voor Nederlandse taal en rekenen/wiskunde voldoen in 2013, 2014 en 2015 steeds ruim aan de norm. De resultaten zijn overeenkomstig de doelen die de school zichzelf stelt en voldoen aan de verwachtingen die zij heeft van haar leerlingen.

De school brengt geen andere eindresultaten in beeld. Een volgende stap in de ontwikkeling van de school zou kunnen zijn om voor bijvoorbeeld spreken of stellen, wereldoriëntatie, Engels of bepaalde vaardigheden, ook doelen te stellen en de resultaten van de leerlingen te evalueren.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod				•
2.2	Zicht op ontwikkeling			•	
2.3	Didactisch handelen			•	
2.4	Ondersteuning				•

Het aanbod van de school is breed en eigentijds en dekkend voor de kerndoelen. De school gebruikt moderne methodes en passende leermiddelen. Vanaf groep 4 zet zij tablets in, onder meer om het rekenen te ondersteunen. De leerstof is evenwichtig en in samenhang over de leerjaren verdeeld. Waar mogelijk past de school groepsoverstijgende activiteiten toe, zowel in de combinatiegroepen door ze als heterogene groepen te benaderen als in projecten door de hele school. De school heeft ook een uitgebreid aanbod 'burgerschap', maar zou dit meer

expliciet kunnen beschrijven (in doelen en doorgaande lijn). De school is bezig met het verder uitbouwen van het heterogene aanbod en het vergroten van het aanbod aan meerbegaafde leerlingen.

De school brengt de ontwikkeling van de leerlingen in beeld aan de hand van observaties, gesprekken, methodetoetsen en methode-onafhankelijke toetsen. Zij weet tijdig wanneer de ontwikkeling bij een leerling stagneert of voor loopt. Zij gebruikt deze informatie om het onderwijs vorm te geven en af te stemmen op verschillen tussen leerlingen. Ook evalueert zij regelmatig de voortgang en gebruikt de informatie uit de evaluaties om nieuwe interventies te plannen en uit te voeren. De school legt een en ander vast in groepsplannen. Deze verschillen behoorlijk in kwaliteit: de leraren kunnen hier leren van elkaar. Zowel het formuleren van concrete doelstellingen, de kwaliteit van de analyses en evaluaties, de beschrijving van het leerkrachthandelen (de aanpak) als de verslaglegging tijdens de uitvoering van de plannen kan verbeteren.

De leraren geven een duidelijke uitleg, waarbij zij volgens een herkenbaar didactisch model differentiëren in de instructie en de verwerking, afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Zij ondersteunen de leerlingen en dagen hen uit. Over het algemeen zijn de leerlingen actief en betrokken bij de lessen. Hier liggen echter nog wel ontwikkelmogelijkheden voor de school; niet in alle groepen is een goede taakgerichte werksfeer te zien. Andere mogelijkheden voor verbetering in het didactisch handelen liggen in het versterken van de vaardigheden van de leraren in het lesgeven in de combinatiegroepen (met name goed klassenmanagement), het versterken van de structuur van het zelfstandig werken en in het geven van een goede inhoudelijke feedback aan de leerlingen tijdens en na afloop van een les.

De school stelt ontwikkelingsperspectieven op voor leerlingen die extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband en/of een eigen leerlijn volgen. Deze perspectieven zijn van goede kwaliteit: ze beschrijven uitgebreid de uitgangssituatie, de verwachte uitstroom, de tussentijdse doelstellingen en het leerstofaanbod voor het komende halfjaar. De interventies worden gepland, uitgevoerd en geëvalueerd. Er is een goede verbinding met het handelen in de groep.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat			•	
3.2	Veiligheid			•	

Op de school heerst een positief schoolklimaat; het team, de ouders en de leerlingen benoemen in de gesprekken de goede sfeer en saamhorigheid. Er zijn

duidelijke regels en afspraken worden nagekomen. Op de kleine school kennen de leraren alle leerlingen. De betrokkenheid op elkaar en op de school als gemeenschap wordt versterkt door groepsoverstijgende activiteiten, die de school meerdere malen per jaar organiseert. Minder goed zichtbaar is de focus op leren en ontwikkelen; de zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid van de leerlingen voor het leren kan versterkt worden.

De school waarborgt de veiligheid van de leerlingen en de leraren met preventief en curatief veiligheidsbeleid. Onderdeel daarvan is het adequaat afhandelen en registreren van incidenten. De evaluatie daarvan, en het eventueel aanpassen van het beleid, kan verbeteren. De veiligheidsbeleving van de leerlingen en het personeel is in beeld met een regelmatige meting. De school moet enkele aandachtspunten uit de laatste meting nog aanpakken.

De leraren vertonen voorbeeldgedrag en leren de leerlingen sociale vaardigheden. De school kan dit verder uitbouwen door een doorgaande lijn in het aanleren van sociale vaardigheden aan te brengen.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering			•	
4.2	Kwaliteitscultuur			•	
4.3	Verantwoording en dialoog				•

Na een aantal jaren met steeds wisselende aansturing heeft de school nu weer een stabiel managementteam. Ondanks de onrust in de aansturing is het lerarenteam er goed in geslaagd een aantal vernieuwingen door te voeren; het continuooster, het werken met tablets en de implementatie van een geïntegreerde methode voor zaakvakonderwijs. In de korte tijd waarin de nieuwe directie en interne begeleiding aan de school verbonden zijn, zijn zij er in geslaagd om samen met het lerarenteam de huidige kwaliteit in kaart te brengen en een gezamenlijke richting aan te brengen in de schoolontwikkeling. De school gaat dit nu vastleggen in het nieuwe schoolplan. De kwaliteitszorg op de school is redelijk op orde gebleven. Verbeteringen liggen in het borgen van de kwaliteit, onder andere door meer structureel klassenbezoeken uit te gaan voeren. De school heeft hiervoor een kijkwijzer, maar moet deze nog voorzien van normen. Een ander ontwikkelpunt is het betrekken van het hele team bij het evalueren van opbrengsten.

Er is een grote bereidheid in het team om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Op een teamtweedaagse aan het begin van dit schooljaar is duidelijk geworden dat de visie op onderwijs en de ambities van de school breed gedeeld worden. De aanzet die hiermee gegeven is aan een professionele cultuur kan nu verder uitgebouwd worden. Kernpunten hierbij zijn het vertrouwen in elkaar en een gezamenlijke toekomst voor de school, het leren

van en met elkaar, meer aandacht voor de persoonlijke ontwikkeling, het elkaar leren aanspreken op gemaakte afspraken en aandacht voor werkdruk en taakverdeling in het kleine team.

De school verstrekt op allerlei wijzen informatie over haar kwaliteit en ontwikkeling aan de ouders en andere betrokkenen: via de schoolgids, de website, nieuwsbrieven, een school-app, het ouderportaal in het leerlingvolgsysteem, koffie-ochtenden en andere oudercontacten. Zij voert de dialoog met de ouders en spant zich in om de ouders bij de school te betrekken. Dit alles leidt tot een hoge ouderbetrokkenheid.

2.2 Oordelen over naleving

Er is een tekortkoming geconstateerd in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

De inspectie heeft, na de invoering van de wet passend onderwijs, gekeken of de school voldoet aan de aangepaste wettelijke voorschriften over de schoolgids, het schoolplan en het ontwikkelingsperspectief. Daarbij constateren wij dat de school hieraan niet voldoet in het schoolplan (WPO artikel 12). Wij hebben u verzocht de juiste informatie op te nemen in het nieuwe schoolplan.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op Comeniusschool.

Daarnaast heeft de inspectie de school en het bestuur gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de school.

Hieronder geeft het bestuur haar reactie:

Het bestuur en de directie van de Comeniusschool kunnen zich vinden in het positieve oordeel van de inspectie ten aanzien van de 10 onderzochte standaarden. We vinden dat het betrokken en hardwerkende team hiervoor complimenten verdient. De in het rapport aangegeven aandachtspunten herkennen we en krijgen onze aandacht in de komende periode.

In samenspraak met het team van leerkrachten is aan het begin van dit schooljaar al een ontwikkeling in gang gezet die zich richt op verdere professionalisering van de organisatie en de medewerkers.

Vanuit een gezamenlijk gedragen visie op onderwijs en gedeelde ambities van alle betrokkenen zal het komende jaar gericht zijn op persoonlijke ontwikkeling van medewerkers door te leren van en met elkaar en feedback gesprekken. Het creëren van professionele rust en het ontwikkelen van helder taakbeleid krijgen dit jaar een hoge prioriteit.

De Comeniusschool werkt in combinatiegroepen. Het heterogene groeperen hierbinnen vraagt nog om verdere uitwerking en begeleiding. Focus zal daarbij liggen op didactisch handelen, aanbrengen van rust en structuur en eigenaarschap. Wij erkennen het punt dat er op dit moment nog verschillen in taakgerichtheid te zien zijn. Dit heeft onze aandacht en hiervoor is een plan uitgezet. De structuur van zelfstandig werken door leerlingen zal nog verder worden versterkt, evenals de inhoudelijke feedback aan leerlingen.

In het kader van Handelingsgericht werken (HGW) zal de kwaliteit van de groepsplannen verder uitgewerkt worden. De intern begeleider en reeds in het team aanwezige kennis en vaardigheden spelen in deze een grote rol.

In het schoolplan 2016-2020 zal een meerjarenplanning opgenomen worden die zich richt op de volgende ontwikkelpunten:

- Schoolklimaat: ontwikkelen van een doorgaande lijn in sociale vaardigheden.
- Schoolklimaat: school-brede focus op leren en ontwikkelen.
- Onderwijs resultaten: in beeld brengen van resultaten op het gebied van wereldoriëntatie en (Engelse) taal.
- Onderwijsproces: versterken van aanbod aan en begeleiding van meer- en hoogbegaafde leerlingen.

Duurzaam ontwikkelen en borgen van veranderingsprocessen zal in samenspraak met medewerkers en ouders vorm gegeven worden.

T.a.v. punt 2.2 "Oordelen over naleving" constateren wij dat er inderdaad geen ontwikkelingsperspectief is opgenomen in het schoolplan, aangezien het huidige schoolplan een looptijd heeft van 2012-2016. In het nieuw op te stellen schoolplan 2016-2020 zal dit onderdeel worden opgenomen.

Het proces van inspectieonderzoek in de vernieuwde opzet hebben wij als constructief en plezierig ervaren. Met name de sterkere samenspraak en terugkoppeling naar onze medewerkers in de school vinden we een verbetering in relatie tot eerdere inspectiebezoeken.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook Comeniusschool.

Op 13 oktober 2015 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- een presentatie door de school met enkele praktijkvoorbeelden;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleider, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen; deze observaties hebben wij samen met een observant van de school uitgevoerd.

Op 15 oktober 2015 hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en enkele leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de

ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGBIED 4: KWALITEITZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële

voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren. In het schooljaar 2014-2015 doet de inspectie met pilots ervaring op met het vernieuwde toezicht. De onderwijsinspectie nodigt u met nadruk uit uw mening, ervaringen en inzichten rond de vernieuwing met ons te blijven delen.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek. Zo hebben we het afgelopen jaar in iedere sector raadplegingen georganiseerd over de hoofdlijnen van onze nieuwe koers en daar veel feedback op gekregen.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende'

of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.

- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.
- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.
- **Medio 2015 eerste evaluaties** - We benutten 2015 om in pilots zaken uit te testen, om zicht te krijgen op eerste effecten van onze vernieuwingen, om zaken bij te stellen, en uiteindelijk ook om te zien waar we het mis hadden. Rond de zomer van 2015 evalueren we de eerste uitkomsten van de pilots en gesprekken en bepalen dan het verdere traject.